

USNESENÍ

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jana Dvořáka a soudců JUDr. Aleše Korejtky a JUDr. Petry Venclové, PhD. ve věci

žalobkyně: **A. H.**
bytem
zastoupená advokátem JUDr. Jiřím Janebou
sídlem Václavské náměstí 832/19, Praha

proti
žalované: **Všeobecná zdravotní pojišťovna**
sídlem Orlická 2020/4, Praha

v řízení o žalobě proti rozhodnutí Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky ze dne 6. 11. 2024, č. 6542400966 a o návrhu zastavení exekuce vedené pod č. j. 211EX551/25,

takto:

- I. Žaloba se v části návrhu na zrušení rozhodnutí Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky ze dne 6. 11. 2024, č. j. 6542400966, odmítá.
- II. Žaloba se ve zbývající části návrhu na zastavení exekučního řízení vedeném u soudního exekutora Mgr. Petra Pelikána pod č. j. 211 EX551/25, odmítá.
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou ze dne 11. 9. 2025 domáhala jednak soudního přezkumu rozhodnutí žalované ze dne 6. 11. 2024, č. j. 6542400966, kterým bylo žalobkyni podle § 8 odst. 5 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, v platném znění (dále jen „zákon o veřejném zdravotním pojištění“) připsáno dlužné pojistné na veřejném zdravotním pojištění ve výši 59 748 Kč a penále ve výši 9 177 Kč, a dále se žalobkyně se v petitu žaloby domáhala toho, aby soud vydal rozhodnutí, kterým by se zastavilo exekuční řízení vedené u soudního exekutora Mgr. Petra Pelikána pod č. j. 211 EX 551/25, tedy exekuce vedená za účelem vymožení dlužného zdravotního pojištění a penále z výše zmíněného výkazu nedoplatků. V žalobě uvedla žalobkyně věcnou argumentaci směřující proti uvedenému rozhodnutí, tj. proti výkazu nedoplatků, když tvrdila, že byla nesprávně zařazena do kategorie osob bez zdanitelných příjmů, neboť žalobkyně měla být posouzena jako státní pojištěnec podle § 7 odst. 1 písmeno k) zákona o veřejném zdravotním pojištění, jelikož celodenně žalobkyně pečovala o dítě do 7 let věku. Dále namítla, že výkaz nedoplatků jí nebyl řádně doručen, že není pravomocně plně vykonatelný a že žalobkyně neměla možnost uplatnit svou obranu podáním námitek ve lhůtě do 8 dnů od doručení, když o výkazu nevěděla, pokud žalobkyni byla datová schránka

zřízena v minulosti ze strany úřadu, tak této skutečnosti si žalobkyně nebyla vědoma a neměla do datové schránky žádný přístup. Současně žalobkyně tvrdila, že požádala o prominutí penále a pokuty a navrhla obnovu řízení. Dále žalobkyně v souvislosti s námitkou týkající se jejího tvrzení o tom, že exekuční titul není vykonatelný, tedy že uvedený výkaz nedoplatků nenabyl právní moci, tak exekuční řízení zahájené k vymožení pohledávky z tohoto výkazu nedoplatků nemělo být zahájeno, proto navrhla, aby soud zastavil toto exekuční řízení vedené u soudního exekutora Mgr. Petra Pelikána pod č. j. 211 E X551/25.

2. Žalovaná ve vyjádření k žalobě uvedla, že uvedený výkaz nedoplatků byl žalobkyni doručen do datové schránky fikcí podle § 24 odst. 1 správního řádu, žalobkyně v důsledku opominutí kontroly své datové schránky nevyužila proti výkazu nedoplatků právo uplatnit námitky, čímž žalovaná navrhla, aby soud žalobu zamítl.
3. Krajský soud v řízení vedeném podle zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen „s.ř.s.“), dospěl k následujícím skutkovým a právním závěrům.
4. Podle ust. § 53 odst. 2 věty 1 zákona o zdravotním pojištění, dlužné pojistné a penále může zdravotní pojišťovna předsat k úhradě též výkazem nedoplatků.
5. Podle ust. § 53 odst. 3 zákona o zdravotním pojištění je vydání výkazu nedoplatků prvním úkonem v řízení. Výkaz nedoplatků je vykonatelný dnem jeho doručení. Výkaz nedoplatků se doručuje stejným způsobem jako platební výměr. Proti výkazu nedoplatků není přípustné odvolání ani obnova řízení.
6. Podle ust. § 53 odst. 4 zákona o zdravotním pojištění platí, že proti výkazu nedoplatků lze k zdravotní pojišťovně, která výkaz nedoplatků vydala, podat do osmi dnů od doručení písemné námitky, pokud plátce pojistného nesouhlasí s existencí dluhu na pojistném a penále nebo s jeho výší. Důvod podání námitek je plátce pojistného povinen v námitkách uvést.
7. Podle ust. § 53 odst. 5 zákona o zdravotním pojištění dále platí, že na základě námitek zdravotní pojišťovna do 30 dnů od jejich doručení vydá rozhodnutí, kterým výkaz nedoplatků buď potvrdí, pokud byla výše nedoplatku stanovena správně nebo jej zruší. Pokud zdravotní pojišťovna nerozhodne o námitkách ve lhůtě výše uvedené, tak pozbývá výkaz nedoplatků platnost.
8. Podle ust. § 5 s.ř.s. nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, lze se ve správním soudnictví domáhat ochrany práv jen na návrh a po vyčerpání řádných opravných prostředků, připouští-li je zvláštní zákon.
9. Žalobkyně se vedle návrhu na zastavení zmíněné exekuce žalobou domáhala soudního přezkumu rozhodnutí žalované, kterým je v daném případě výkaz nedoplatků podle § 53 odst. 2 věty první zákona o zdravotním pojištění, proti kterému lze jako opravný prostředek podat do 8 dnů od jeho doručení písemné námitky podle § 53 odst. 4 zákona o zdravotním pojištění. Jak vyplývá ze správního spisu a v podstatě i z žaloby, v daném případě žalobkyně tyto námitky nepodala, když napadla pouze uvedený výkaz nedoplatků jako rozhodnutí správního orgánu.
10. Soudy rozhodující ve správním soudnictví ještě před věcným posouzením jsou povinny zjistit, zda jsou splněny podmínky řízení, zda vydání rozhodnutí nebrání překážky, tedy například např. *res iudicata* či litispendence, zda se nejedná o návrh opožděný, předčasný nebo nepřipustný. Pokud zjistí soud některou z těchto překážek věcného posouzení a jde-li o překážku neodstranitelnou, žalobu podle § 46 s.ř.s. musí odmítnout. A tak je tomu i

v projednávané věci, neboť soud dospěl k závěru, že byla podána nepřipustná žaloba (§ 68 s.ř.s.), když žalobkyně nevyčerpala řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem, kterým byly výše uvedené námitky. Soudní přezkum správních rozhodnutí v řízení ve správním soudnictví je koncipován až jako následný prostředek ochrany subjektivních veřejných práv, který nemůže nahrazovat prostředek nacházející se uvnitř veřejné správy. Pokud má možnost účastník správního řízení napadnout rozhodnutí správního orgánu opravným prostředkem, přičemž tohoto práva vůbec nevyužije, anebo jej sice využije, avšak podá žalobu ještě před rozhodnutím o tomto opravném prostředku, tak nemůže do tohoto správního řízení vstupovat soud a nahrazovat tak činnost správních orgánů. V takovém případě by totiž účastník správního řízení obcházel přezkumné řízení ve správním řízení a soud ve správním soudnictví by pak zasahoval do pravomoci těchto správních orgánů, když by v podstatě přebíral na sebe jejich pravomoc k přezkumu jejich rozhodnutí. Právě proto Nejvyšší správní soud již ve svém rozsudku ze dne 24. 1. 2006, č. j. 2 Afs 31/2005-57 vyslovil, že podmíněnost vyčerpání řádných opravných prostředků ve správním řízení před podáním žaloby k soudu je přitom nutno vnímat jako provedení zásady subsidiarity soudního přezkumu a minimalizace zásahu soudu do správního řízení. To znamená, že účastník správního řízení musí zásadně vyčerpát všechny prostředky k ochraně svých práv, které má ve své procesní dispozici, a teprve po jejich marném vyčerpání se může domáhat soudní ochrany. Podle konstantní soudní judikatury Nejvyššího správního soudu vyčerpáním řádných opravných prostředků je přitom třeba rozumět situaci, kdy účastník řízení řádný prostředek nejen podal, ale když už o něm bylo správním orgánem pravomocně rozhodnuto (srov. rozsudek NSS ze dne 25. 9. 2009, č. j. 4 Ads 133/20008-122).

11. Jak vyplývá z žaloby a ze správního spisu, žalobce se domáhá soudního přezkumu rozhodnutí žalovaného, kterým byl zmíněný výkaz nedoplatku, proti němuž však nevyčerpal opravný prostředek, kterým byly výše zmíněné námitky proti výkazu nedoplatku, přičemž žaloba by byla přípustná jen v případě, když by bylo rozhodnuto o těchto námitkách, respektive žaloba je přípustná proti rozhodnutí o podaných námitkách (k tomu např. srov. rozsudek NSS ze dne 16. 4. 2020, č. j. 3 Ads 226/2019-31, bod 17). Zmíněné rozhodnutí, tj. výkaz nedoplatků, bylo žalobkyni doručeno do její datové schránky, jak vyplývá z doručení datové zprávy ze dne 17. 11. 2024, přičemž k doručení došlo fikcí podle § 17 odst. 4 zákona č. 300/2008 Sb. Žalobkyně sice v žalobě namítala, že *„žádnou datovou zprávu nikdy nečetla ani číst nemohla, neboť k žádné datové schránce neměla přístup“*, avšak ze správního spisu, zejména ze zmíněné doručení datové zprávy vyplývá, že datová schránka byla aktivní, přičemž není rozhodné, zda se žalobkyně do této datové schránky přihlásila či nikoliv, když v daném případě byla datová zpráva doručena náhradním způsobem, avšak i kdyby tomu tak nebylo, což nelze v daném případě akceptovat, protože žalobkyni bylo doručováno a bylo doručeno do datové schránky, tak v takovém případě by bylo možné vycházet ze skutečnosti, že žalobkyně se s tímto rozhodnutím, tj. výkazem nedoplatků seznámila. Ostatně v žalobě sama tvrdí, že informaci o údajném dluhu a existenci výkazu nedoplatků získala v rámci exekučního řízení. V takovém případě by bylo třeba vycházet z tzv. materiálního přístupu, pro nějž je podstatné, že se adresát mohl s obsahem doručované písemnosti seznámit (srov. k tomu i nálezy Ústavního soudu ze dne 11. 5. 2022, sp. zn. IV. ÚS 3026/20), a v takovém teoretickém případě by žalobkyně mohla a měla podat uvedené námitky proti výkazu nedoplatků. Krajský soud však v daném případě nemůže nahrazovat činnost správních orgánů a přezkoumávat výše uvedený výkaz nedoplatků, aniž byl vyčerpán opravný prostředek proti němu, kterým byly zmíněné námitky. V části žaloby je

tak návrh na zrušení tohoto nepřipustný a krajský soud ve výroku I. žalobu směřující proti výkazu nedoplatků výše zmíněnému odmítl jako nepřipustnou podle ust. § 48 odst. 1 písm. b) s.ř.s. (k tomu srov. i rozhodnutí NSS ze dne 12. 5. 2005, č. j. 2 Afs 98/2004-65, uveřejněné ve sbírce rozhodnutí NSS pod číslem 672/2005).

12. V případě výroku II. tohoto usnesení krajský soud dospěl k závěru, že rozhodnout o návrhu na zastavení zmíněné exekuce nemůže soud ve správním soudnictví, když o takovém návrhu může rozhodovat jen příslušný exekuční soud (§ 55 zákona č. 120/2001 Sb., exekuční řád, v platném znění). V daném případě jednak není splněna podmínka řízení týkající se věcné příslušnosti zdejšího soudu, proto soud žalobu v části návrhu na zastavení zmíněné exekuce odmítl pro nedostatek podmínek řízení (§ 46 odst. 1 písm. a) s.ř.s., přičemž tento nedostatek podmínky řízení je neodstranitelný.
13. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 s.ř.s. podle něhož pokud žaloba byla odmítnuta, nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Pardubicích dne 11. listopadu 2025

JUDr. Jan Dvořák v. r.
předseda senátu

